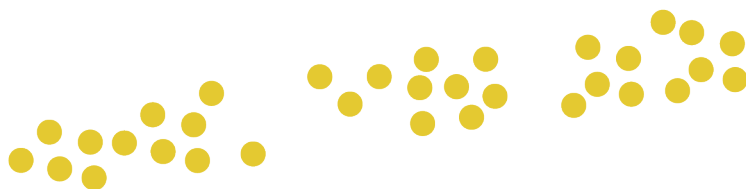

Jaarrekening 2023
Stichting Archiklas

Boekjaar: 2023
Eindigend op: 31-12-2023

Adres van Stichting
Stichting Archiklas
Albert Sabinhof 29
3045 BL Rotterdam

www.archiklas.nl
info@archiklas.nl

BTW: 860993127
KvK: 77390954
IBAN: NL89 SNSB 0320 1965 26

Statutaire vestigingsplaats: Rotterdam

Bestuursleden:
Hans Buijstens (voorzitter)
Jip Pijs (penningmeester)
Thera Huijsmans (secretaris)
Laura Melissen (toezichthouder)

Datum goedkeuring jaarstukken:

Inhoudsopgave

1.0 Profiel Stichting Archiklas.....	4
2.0 Activiteiten	5
3.0 Bereik	8
4.0 Organisatie en Bedrijfsvoering	8
5.0 Financieel.....	11
6.0 Vooruitblik.....	20

1.0 Profiel Stichting Archiklas

Algemene toelichting

Stichting Archiklas zet zich in om kinderen te leren impact maken op hun omgeving. Dit doet Archiklas door het aanbieden van lessenreeksen en workshops over thema's uit de gebouwde omgeving. Tijdens deze activiteiten leren leerlingen verschillende algemene vaardigheden, maken ze kennis met ontwerpdisciplines binnen de gebouwde omgeving en verdiepen ze zich in thema's zoals energieneutraal bouwen, klimaatadaptatie of vervoer.

Archiklas staat voor een creatieve samenleving. Een samenleving waarin ontwerpers meedenken over ingewikkelde maatschappelijke vraagstukken. Ontwerpers zijn getraind in het omkeren van problemen naar een oplossing. In de samenleving van nu, waar veel complexe vraagstukken op het bord van de burgers van morgen liggen, zijn deze ontwerpvaardigheden onmisbaar. En deze vaardigheden zijn aan te leren. Kritisch leren denken, communiceren, je creativiteit leren aanspreken, samenwerken, je probleemoplossend vermogen vergroten; Het zijn allemaal onderdelen van een ontwerpproces.

In onze workshops en lessenreeksen oefenen we op speelse wijze met deze vaardigheden en zo doen de leerlingen ervaringen op.

De stichting is in 2020 notarieel geworden, onder de naam Stichting Archiklas. De stichting verwezenlijkt haar doelen door het maken en geven van lessenreeksen en workshops op het gebied van stedenbouw, ontwerp en architectuur op scholen en daarbuiten; de stichting beoogt niet het behalen van winst. Eind 2023 is Stichting Archiklas een algemeen nut beogende instelling (ANBI) geworden.

2.0 Activiteiten

2.1 Uitgelichte Successen

Kinder Klimaat Atelier Carnisse

In 2023 is het Kinder Klimaat Atelier in een meer continue opzet voortgezet. Het doel van dit atelier is om positief bij te dragen aan het buurtklimaat in Carnisse door kinderen bewust te maken van de rol van water in de stad en de gevolgen van klimaatverandering. Daarnaast worden de kinderen actief betrokken bij het vergroenen van de wijk.

Met de zelfbeheerplek op het Amelandseplein als basis zijn er zo'n 30 workshops georganiseerd rondom ontwerp en buurtklimaat. Het Kinder Klimaat Atelier is inmiddels een betrouwbare partner geworden binnen Carnisse, en de groep kinderen die regelmatig deelneemt is gegroeid. Ook werd het atelier betrokken bij evenementen zoals Burendag, de Groene Parade, de Lentemarkt en activiteiten van welzijnsorganisatie WMO Radar. In 2023 werd het atelier mogelijk gemaakt door een samenwerking met Buurtklimaatje en met bijdragen van Rotterdams Weerwoord, Waterschap Hollandse Delta, Couleur Locale en Awesome foundation.

Kinderboekenweek - Bij Mij Thuis

Het thema van de Kinderboekenweek 2023, *Bij Mij Thuis*, nodigde kinderen uit om na te denken over hun eigen huis en dat van anderen: wat is normaal voor hen, en wat is anders voor anderen? Dit thema bood Archiklas de kans om de creativiteit van kinderen verder te prikkelen door hen te laten nadenken over hun droomhuis of het droomhuis van een personage uit een boek. In opdracht van bibliotheek Rotterdam, bibliotheek Bollenstreek en bibliotheek Rijn en Venen gaf Archiklas tijdens de Kinderboekenweek rond de 20 workshops.

4x Buurtklimaatje lessen door de Stad

Stichting Archiklas heeft, in samenwerking met Buurtklimaatje, een lesprogramma ontwikkeld waarin leerlingen oplossingen bedenken voor klimaatuitdagingen zoals wolkbreuk, hitte en droogte. Dit programma is in voorgaande jaren een startschot gebleken voor de verbinding tussen ouders, buurtbewoners en professionals, om samen te werken aan de realisatie van klimaatadaptieve school- en buurtpleinen. Voor 2023 had Archiklas in een viertal locaties in alle hoeken van de stad voorgesteld om hier de succesvolle lessen uit te gaan voeren. Op één van de vier locaties is inmiddels les gegeven en zijn ook nieuwe initiatieven gestart, precies wat Archiklas voor ogen had met de start van dit traject.

2.2 Ontwikkelde Lessenreeksen

Hotel Hergebruik, Façade Fantasie en Moderne Mobiliteit

De laatste lessenreeks, voortgekomen uit de workshop Kinderklimaattafels (2019), is in 2023 afgerond. De pilotlessen zijn uitgevoerd en geëvalueerd. Deze reeks, die gaat over de "straat van de toekomst", vormt de

derde laag binnen het drieluik. Hotel Hergebruik richt zich op het schaalniveau van een ruimte, Façade Fantasie focust op de grootte en vorm van een gebouw, en Moderne Mobiliteit behandelt de straat en de openbare ruimte. Deze lessenreeksen zijn ontwikkeld met steun van CityLab010 en een bijdrage van het Erasmusfonds. De uitvoering van deze reeksen loopt door tot en met 2025.

Woning voor de Koning en Huis in het Heelal

In 2023 hebben we verschillende fondsen en subsidiegevers benaderd voor bijdragen aan de ontwikkeling van twee nieuwe lessenreeksen: Woning voor de Koning en Huis in het Heelal. Deze reeksen richten zich op het middenbouwniveau van het primair onderwijs. Woning voor de Koning legt de nadruk op ontwerpen voor een opdrachtgever, terwijl Huis in het Heelal focust op de omgeving van het huis. Het doel van deze reeksen is om een complete leerlijn voor ontwerponderwijs te creëren voor groep 4 tot en met groep 8. Het bleek echter een uitdaging om voldoende financiering te vinden. Uiteindelijk zijn bijdragen verkregen van Stichting Volkskracht, het Erasmusfonds en de gemeente Rotterdam. In 2023 zijn de lessenreeksen ontwikkeld, de pilots uitgevoerd en geëvalueerd, waarna ze zijn opgenomen in het aanbod.

Leerlijnen

Met de toevoeging van Woning voor de Koning en Huis in het Heelal biedt Stichting Archiklas nu een volledige leerlijn voor ontwerponderwijs voor groep 4 tot en met groep 8. Ons doel is om scholen langdurig te voorzien van dit onderwijs, en in 2023 hebben we hier verdere stappen in gezet. Daarnaast hebben we het afgelopen jaar een start gemaakt met een projectplan voor een tweede leerlijn die lezen en ontwerpen combineert. Dit project is gericht op het verbinden van handen en hoofd door leesvaardigheden te integreren in ontwerponderwijs.

Voortgezet Onderwijs (VO)

In 2023 heeft Stichting Archiklas de stap gezet naar het voortgezet onderwijs. In samenwerking met Stichting Klimaatmakers is de lessenreeks "Klimaatkansen op de Kaart" ontwikkeld. In deze reeks gaan leerlingen in hun eigen wijk op zoek naar koppelingkansen tussen klimaatproblemen en gebruiksproblemen, en ontwikkelen zij zelf ontwerp oplossingen. Naast deze lessenreeks heeft Archiklas ook een workshop voor het VO ontwikkeld. Deze workshop *Chair Circulair Challenge* valt onder het cultuurtraject van KC-R en zal in 2024 worden uitgevoerd.

2.3 Nieuwe samenwerkingsverbanden

Cultuurtraject

De samenwerking met het Cultuurtraject van KC-R heeft in 2023 geleid tot twee goed ontvangen workshops: *Beat the Heat* voor het primair onderwijs en de *Chair Circulair Challenge* voor het voortgezet onderwijs. Beide workshops zijn ontwikkeld en staan klaar om uitgevoerd te worden bij 20 klassen in het PO en 10 klassen in het VO.

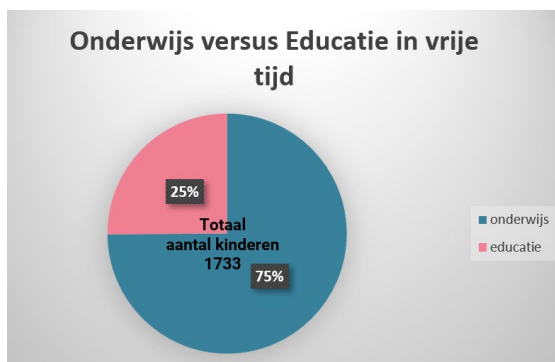
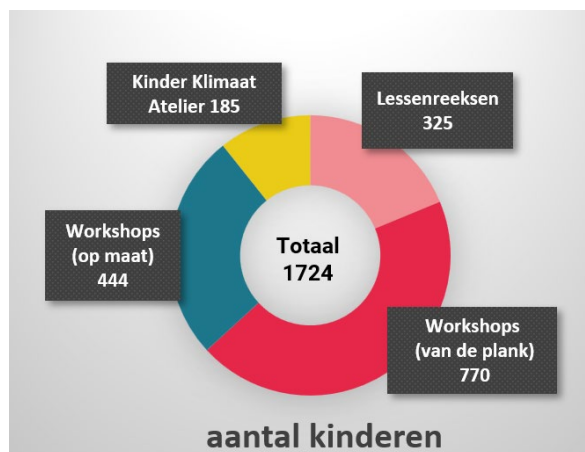
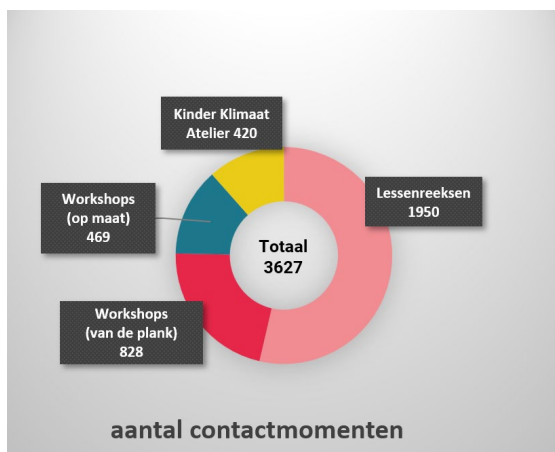
Zuid. Boijmans van Beuningen

Tijdens de Architectuurmaand 2023 is een belangrijke stap gezet in het aangaan van nieuwe relaties met lokale instellingen. Door samen te werken met Zuid. Boijmans van Beuningen, kreeg Archiklas de kans om architectuureducatie toegankelijk te maken voor een breder publiek in Rotterdam Zuid. Deze samenwerking onderstreepte het belang van het betrekken van lokale organisaties bij educatieve en creatieve projecten, vooral in wijken waar kinderen en jongeren minder vaak in aanraking komen met architectuur en ontwerp. Dit biedt mogelijkheden voor toekomstige samenwerkingen met andere instellingen om creatieve educatie verder te versterken.

Aantallen 2023	meerjaren plan	prognose	gerealiseerd
Lessenreeksen	32	28	21
Buurtklimaatje		6	1
Woning voor de Koning / Huis in het Heelal		4	6
Kinderklimaattafels: Hotel Hergebruik, Façade Fantasie, Moderne Mobiliteit		12	14
Verhalen en Verbeelding		6	0
Projecten			
Kleine projecten: maquette workshop, museum, huis voor een muzikant, droomhuis	1	1	1
Middelgrote projecten: Kinderboeken week, stadsmaken, KKA Schiemond	4	4	6
Grote projecten: KKA Carnisse	12	12	10
Ontwikkelen			
Lessenreeksen	3		4
Workshops	2		2
Eendaagse/Atelier	1		1

3.0 Bereik

In het afgelopen jaar hebben we meer dan 1700 kinderen – voornamelijk uit Rotterdam – in contact gebracht met Archiklas. Zowel het aantal kinderen als het aantal contactmomenten is ten opzichte van vorig jaar gestegen. Het aantal contactmomenten is voor ons een belangrijke indicator. Tijdens onze lessenreeksen en het Kinder Klimaat Atelier werken we langdurig aan het ontwikkelen van vaardigheden op het gebied van onderzoek en ontwerp. De verhouding tussen binnenschoolse activiteiten en activiteiten in de wijken was in 2023 75% tegenover 25%.

4.0 Organisatie en Bedrijfsvoering

Organisatie

In 2023 heeft Stichting Archiklas een belangrijke stap gezet richting professionalisering door het verkrijgen van de ANBI-status eind 2023. Deze status draagt bij aan een duidelijke afbakening van de educatieve activiteiten, zowel binnen als buiten het onderwijs. Een belangrijk onderdeel van het streven naar de ANBI-status was het herzien van ons beloningsbeleid. Met behulp van de Fair Practice Code is het beloningsbeleid van zowel het team als de Archikrachten herberekend. Hierbij zijn de salarissen, die voorheen waren gebaseerd op de CAO Kunsteducatie, omgezet naar een passend uurtarief dat recht doet aan de aard van het werk.

Bestuur

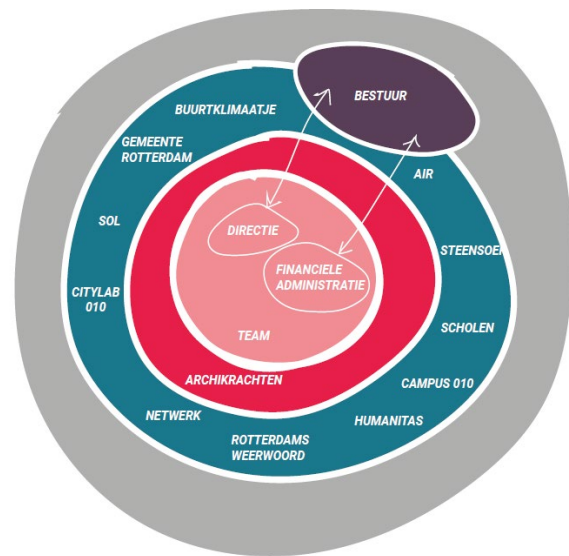
Met de groei van de stichting is besloten om de bestuursstructuur te herzien. De oprichters van de stichting, die zowel bestuursleden als directieleden waren, hebben ervoor gekozen om een scheiding aan te brengen tussen het bestuur en de dagelijkse leiding. Dit leidde tot de vorming van een nieuw bestuur, met als doel om de governance te versterken en een meer toekomstbestendige structuur neer te zetten.

Thera Huijsmans is als bestuurslid aangebleven, en er is actief gezocht naar nieuwe bestuursleden om het bestuur uit te breiden. Uiteindelijk hebben Maël Vanhelsuwé en Karen Schuijt hun bestuurstaken neergelegd om zich volledig te richten op de operationele kant van de organisatie (zie bijgevoegde organogram). Eind 2023 is het nieuwe bestuur formeel aangesteld.

Het bestuur bestaat nu uit:

- Hans Buijstens (voorzitter)
- Jip Pijs (penningmeester)
- Thera Huijsmans (secretaris)
- Laura Melissen (toezichthouder)

De samenwerking tussen bestuur en directie zorgt voor heldere lijnen en een duidelijke taakverdeling voor de komende jaren en biedt meer ruimte voor de lange termijn strategieën.

Team

2023 bracht enkele veranderingen binnen het team van Stichting Archiklas. Twee teamleden verhuisden naar andere delen van het land en stopte hun samenwerking met Archiklas, waardoor er aanpassingen in de bezetting nodig waren. Het algemeen teamlid werd niet vervangen, maar voor het financieel/administratief teamlid werd een geschikte opvolger gevonden. Daarnaast hebben Archikrachten extra ondersteuning geboden door vaste uren per week extra taken op zich te nemen.

Aan het einde van 2023 is een nieuw teamlid aangenomen voor drie dagen per week. Dit teamlid zal zich richten op het onderwijs, de coaching van Archikrachten, en de ontwikkeling van lesmateriaal. Met deze versterking verwachten we dat de stichting haar educatieve missie nog beter kan verwezenlijken in het komende jaar.

Lerende organisatie

Archiklas werkt bewust met professionals uit het ontwerpvak. Om rolmodellen voor de klas te zetten, op de leerkrachten te verlichten, maar ook omdat onze Archikrachten met een ontwerpersoog kijken en een ontwerpershoofd denken. Daarmee kunnen ze de leerlingen ook goed helpen met keuzen in hun Ontwerp.

Voor de klas staan vereist naast kennis van het ontwerpvak ook kennis van pedagogiek, didactiek en het onderwijssysteem. Door middel van Archikrachtendagen, waarop trainingen worden gegeven en kennis wordt uitgewisseld, is het niveau van onze lessen de afgelopen jaren aanzienlijk verbeterd.

Dit jaar zijn we als aanvulling daarop met een 3-tal trajecten gestart om de kwaliteit van onze lessen nog verder omhoog te krijgen, maar ook om onze archikrachten te helpen bij het voor de klas staan. Via de Thomas More (Pabo) zijn 2 personen gestart met een level up cursus. Verder zijn er coachingstrajecten (intern en extern) opgestart en is een e-learning programma beschikbaar gesteld.

Architectuur Coalitie

Archiklas is trotse deelnemer aan de Architectuur Coalitie, waarin we samenwerken met: Architectuur Instituut Rotterdam (AIR), Kenniscentrum Cultuuronderwijs Rotterdam (KCR), Gemeente Rotterdam, Architectenbureau De Zwarte Hond, Metro010 en IK BEN WIJ. De Architectuur Coalitie heeft als doel om samen te onderzoeken wat de rol van architectuur en de gebouwde omgeving binnen kunst- en cultuureducatie is. Wat is architectuureducatie en wat zou het nog meer kunnen zijn? Hoe sluiten we nog beter aan bij het onderwijs en welke behoeftes liggen daar? Wat is er nodig om jongeren via architectuureducatie een stem te geven in de ruimtelijke opgaven?

5.0 Financieel

5.1 Balans per 31 december

ACTIVA	2023	2022
<u>Vaste activa</u>		
Materiële vaste activa	€ 4.248	€ 3.370
<u>Vlottende activa</u>		
Vorderingen	€ 16.965	€ 13.810
Liquide middelen	€ 56.352	€ 49.416
<i>Totaal vlottende activa</i>	<u>€ 73.317</u>	<u>€ 63.226</u>
Totaal Activa	<u>€ 77.565</u>	<u>€ 66.596</u>
PASSIVA	2023	2022
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve	€ 8.224	€ 6.262
Bestemmingsreserve	€ 7.294	€ 3.368
<i>Totaal eigen vermogen</i>	<u>€ 15.518</u>	<u>€ 9.630</u>
<u>Kortlopende Schulden</u>	€ 62.047	€ 56.966
Totaal Passiva	<u>€ 77.565</u>	<u>€ 66.596</u>

De oplettende lezer zal het niet ontgaan dat de cijfers van 2022 verschillen van de eerder gepubliceerde jaarrekening over dat jaar. Dit heeft te maken met boekhoudkundige foutjes* in eerdere jaarrekeningen die, met de overgang naar een ander administratiekantoor en naar professionele boekhoudsoftware, in deze jaarrekening zijn rechtgezet.

*deze fouten bestonden hoofdzakelijk uit balansposten die ten onrechte in het resultaat waren opgenomen. M.n. het eigen vermogen van de stichting wijkt hierdoor af van het eerder gepubliceerde.

5.2 Functionele Exploitatierekening

BATEN	2023	2022
Directe inkomsten	€ 34.115	€ 32.291
Indirecte inkomsten	€ 53.010	€ 37.292
Totale baten	€ 87.125	€ 69.583
LASTEN	2023	2022
Totale beheerslasten	€ 42.119	€ 32.117
Activiteitenlasten	€ 39.118	€ 33.318
Totale lasten	€ 81.237	€ 65.435
Saldo uit gewone bedrijfsuitvoering	€ 5.888	€ 4.148
Saldo rentebaten/-lasten	€ -	€ -
Exploitatieresultaat	€ 5.888	€ 4.148
RESULTAATBESTEMMING		
Exploitatieresultaat	€ 5.888	€ 4.148
Bestemming:		
Mutatie Algemene Reserve	€ 1.963	€ 1.383
Mutatie Bestemmingreserve	€ 3.925	€ 2.765
	€ 5.888	€ 4.148

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ640 organisaties zonder winststreven uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn gewijzigd gebleven ten opzichte van het vorig jaar, zie blz 11.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Materiële vaste activa aangeschaft gedurende het boekjaar worden naar tijdsgelang afgeschreven.

Vorderingen, schulden, overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en depositio's met een looptijd korter dan twaalf maanden.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin zij voorzienbaar zijn.

Opbrengsten en bijdragen

Opbrengsten (uit de levering van diensten) geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Subsidies, niet zijnde investeringssubsidies, worden in het resultaat verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidies zullen worden ontvangen en voor zover de daarmee samenhangende bestedingen zijn verricht.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Lonen, salarissen en sociale lasten en pensioenen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de exploitatierekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers. Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief.

Rentebaten en -lasten

Rentebaten en -lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

5.4 Toelichting op de balans per 31 december

ACTIVA	2023	2022
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Boekwaarde begin boekjaar		
Aanschafwaarde	€ 4.519	€ 3.196
Cumulatieve afschrijving	€ (1.149)	€ (353)
Boekwaarde begin boekjaar	€ 3.370	€ 2.843
Mutaties in boekjaar		
bij: investeringen	€ 1.945	€ 1.323
af: afschrijvingen	€ (1.067)	€ (796)
Stand eind boekjaar	€ 878	€ 527
Boekwaarde einde boekjaar		
Aanschafwaarde	€ 6.464	€ 4.519
Cumulatieve afschrijving	€ (2.216)	€ (1.149)
Boekwaarde einde boekjaar	€ 4.248	€ 3.370
Totaal materiële vaste activa	€ 4.248	€ 3.370
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
Nog te ontvangen bijdrage Stichting Volkskracht	€ 6.000	€ -
Nog te ontvangen bijdrage Erasmusstichting	€ 2.500	€ -
Debiteuren	€ 8.465	€ 13.487
Totaal vorderingen	€ 16.965	€ 13.810
Liquide middelen		
Bank	€ 56.352	€ 49.416
Totaal liquide middelen	€ 56.352	€ 49.416
De liquide middelen zijn direct opeisbaar en staan ter vrije beschikking van de stichting.		
Totaal vlottende activa	€ 73.317	€ 63.226
TOTAAL ACTIVA	€ 77.565	€ 66.596

PASSIVA	2023	31-12-2022
EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve		
saldo per 1 januari	€ 6.262	€ 4.879
uit resultaatbestemming	€ 1.963	€ 1.383
saldo per 31 december	€ 8.224	€ 6.262
Bestemmingsreserve		
saldo per 1 januari	€ 3.368	€ 603
uit resultaatbestemming	€ 3.925	€ 2.765
saldo per 31 december	€ 7.294	€ 3.368
VREEMD VERMOGEN		
Kortlopende Schulden		
Crediteuren	€ -	€ 2.599
Omzetbelasting	€ 3.195	€ 837
Vooruitontvangen bedragen:		
Citylab	€ 20.520	€ 25.980
Erasmus	€ -	€ 1.550
Gemeente Rotterdam	€ 18.500	€ 26.000
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie	€ 19.832	€ -
Totaal Vooruitontvangen bedragen	€ 58.852	€ 53.530
Totaal kortlopende schulden	€ 62.047	€ 56.966
TOTAAL PASSIVA	€ 77.565	€ 66.596

5.5 Toelichting Functionele Exploitatieberekening over 2023

BATEN	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Directe inkomsten		
Bijdrage samenwerkingspartners	€ 12.615	€ 23.007
Eigen bijdrage scholen	€ 16.177	€ 5.049
Bijdrage tussenorganisaties	€ 5.323	€ 4.235
Totaal directe inkomsten	<u>€ 34.115</u>	<u>€ 32.291</u>
Indirecte inkomsten		
Bijdragen uit publieke middelen		
Citylab	€ 5.460	€ 7.544
Gemeente Rotterdam	€ 26.000	€ 32.336
Overige overheidsbijdragen	€ 10.500	€ 9.000
	<u>€ 41.960</u>	<u>€ 48.880</u>
Bijdragen van private fondsen		
Erasmusstichting	€ 4.050	€ 620
Stichting Volkskracht	€ 6.000	€ -
Awesome Foundation	€ 1.000	€ -
	<u>€ 11.050</u>	<u>€ 620</u>
Bijdragen vooruit ontvangen/nto	€ -	€ (12.208)
Totaal indirecte inkomsten	<u>€ 53.010</u>	<u>€ 37.292</u>
Totale baten	€ 87.125	€ 69.583

LASTEN	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Beheerslasten		
Uitbesteed werk (algemeen)	€ 22.806	€ 23.350
Huisvesting	€ 2.888	€ 1.836
Kantoorkosten	€ 8.033	€ 2.993
Investerings	€ -	€ 1.323
Reiskosten	€ 1.362	€ -
Consumptiekosten	€ -	€ 841
Verkoopkosten	€ 5.963	€ 631
Afschrijvingen	€ 1.067	€ -
Andere kosten	€ -	€ 1.143
Beheerslasten materieel	<u>€ 42.119</u>	<u>€ 32.117</u>
Activiteitenlasten		
Uitbesteed werk (activiteiten)	€ 33.729	€ 25.837
Reis- en verblijfkosten	€ -	€ 1.537
Overige productiekosten	€ 5.389	€ 3.997
Crediteuren 2022	€ -	€ 2.172
Crediteuren 2021	€ -	€ (225)
Activiteitenlasten	<u>€ 39.118</u>	<u>€ 33.318</u>
Totale lasten	€ 81.237	€ 65.435
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	€ 5.888	€ 4.148
Saldo rentebaten/-lasten	€ -	€ -
Exploitatieresultaat	€ 5.888	€ 4.148

5.6 Tekstuele toelichting

Activa en Pasiva

Resultaatbestemming

Conform de statuten wordt het jaarresultaat deels ingezet voor de verdere ontwikkeling van de organisatie. Van het resultaat wordt 2/3 toegevoegd aan de algemene reserves en 1/3 aan de bestemmingsreserves. Het bestuur heeft besloten deze verdeling ook voor 2023 te hanteren.

In de volgende begroting (2025) zal meer specificiteit worden aangebracht door de bestemmingsreserves aan concrete doelen te koppelen, om zo transparantie en doelgerichtheid verder te versterken.

Staat van Baten en lasten

Verschuiving van Baten

In 2023 is er een duidelijke verschuiving zichtbaar in de herkomst van de baten. Waar eerder een groter aandeel afkomstig was van samenwerkingspartners, komt nu een groter deel van bijdragen door scholen. Deze verandering houdt verband met de succesvolle implementatie en groei van onze lesprogramma's, zoals de Kinderklimaattafels (Façade Fantasie) en Hotel Hergebruik. Door de intensivering van deze lessen is er een sterkere band ontstaan met scholen, wat heeft bijgedragen aan de continuïteit en versteviging van onze samenwerkingen met het onderwijs.

Lasten - Kantoorkosten

De kantoorkosten zijn in 2023 hoger uitgevallen dan in voorgaande jaren. Dit komt voornamelijk door twee posten:

- Niet-verrekenbare btw (€ 2.693,00) Deze post betreft kosten die niet konden worden verrekend binnen de btw-administratie, vanwege de BTW-vrijstelling voor scholen.
- Diversen (€ 2.146,00) Binnen de post 'Diversen' is onder andere een advieskost van € 1.250,00 opgenomen. Dit advies is door de stichting ingeschakeld ter ondersteuning bij het succesvol aanvragen van de ANBI-status. Deze incidentele kosten waren noodzakelijk om de administratieve en fiscale positie van de stichting te versterken.

Lasten- Verkoopkosten

De verkoopkosten zijn in 2023 hoger uitgevallen dan in voorgaande jaren. Dit is met name toe te schrijven aan de uitgaven voor de ontwikkeling en lancering van een professioneel gebouwde website, waarvoor een bedrag van € 3.800,00 is geïnvesteerd.

Deze kosten zijn gemaakt om de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de organisatie te verbeteren en vormen een belangrijke stap in de verdere professionalisering van onze activiteiten.

Lasten -Beheerslasten versus Activiteitenlasten

In de afgelopen jaren zijn door het team van Archiklas niet alleen de strikt beheersmatige werkzaamheden onder de post 'beheerslasten' geboekt, maar ook diverse taken die verband houden met het organiseren en plannen van activiteiten. Tegelijkertijd zijn onder 'activiteitenlasten' alleen de directe werkzaamheden, zoals het geven en ontwikkelen van lessen, opgenomen.

Dit heeft geleid tot een onevenwichtige verdeling tussen de twee posten, omdat een aanzienlijk deel van de beheerslasten eigenlijk aan activiteiten gerelateerd is. Om een nauwkeuriger beeld te geven van de verdeling van werkzaamheden en kosten, zal deze methodiek in de komende jaren worden herzien en anders worden gedocumenteerd.

6.0 Vooruitblik

Uitvoeren Cultuurtraject

Anderhalf jaar geleden zijn we gestart met de samenwerking met het programma Cultuurtraject van KC-R. In 2024 zullen we de eerste workshops via deze samenwerking op Rotterdamse scholen aanbieden. Het gaat om de "Chair Circulair Challenge," waarbij 10 klassen uit het voortgezet onderwijs betrokken zijn, en "Beat the Heat," waaraan 20 klassen uit het primair onderwijs deelnemen. Deze samenwerking biedt ons een mooie gelegenheid om op een laagdrempelige manier nieuwe scholen te bereiken. Nazorg en evaluatie zijn daarbij voor ons van groot belang, omdat we graag meer scholen willen bedienen en onze impact willen vergroten.

Uitvoeren Klimatkansen op de Kaart

In het kader van het project *Klimatkansen op de Kaart* zullen we drie keer lesgeven aan mavo 1-klassen over het klimaat in hun wijk en hoe dit kan dienen als inspiratie voor het ontwerpen van een betere buitenruimte. Het lesmateriaal is gereed, en we kijken uit naar de uitvoering van de lessen. Dit project richt zich op een nieuwe doelgroep, en we zijn benieuwd of de inhoud goed overkomt, begrijpelijk is en de leerlingen van het Johan de Witt College in Den Haag aanspreekt.

Kinder Klimaat Atelier 2024

Archiklas heeft een subsidie verkregen van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie onder de aanvraag "Open Oproep." Met het Kinder Klimaat Atelier als plek waar ontwerpen leren centraal staat, stelt deze subsidie ons in staat om ook in 2024 het Kinder Klimaat Atelier in Carnisse voort te zetten. De aan de subsidie verbonden *community of practice* biedt een waardevolle gelegenheid om in gesprek te gaan met andere initiatieven op het gebied van ontwerpend leren en samen kennis en ervaringen te delen.